

**Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого**

Кафедра цивільного права № 1

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Правові аспекти електронної комерції»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Legal aspects of the e-commerce / Правові аспекти електронної комерції» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 25 с.

Розробник:

Філатова-Білоус Наталія Юліївна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 1
(протокол № 1 від 01 вересня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Борисова Валентина Іванівна,
кандидатка юридичних наук, професорка

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	12
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	12
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	14
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	16
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	17
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	19
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	19

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Legal aspects of the e-commerce / Правові аспекти електронної комерції» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2022	Рік підготовки: 2022
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність – 293 «Міжнародне право»	семестр	семестр
		1- 3	1–3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2–4, самостійної роботи студента – 6–8.	Рівень освіти – другий (магістерський)	Лекції	Лекції
		18 год.	6 год.
		Практичні / семінарські заняття	Практичні / семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		82 год.	110 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових і практичних знань у сфері правового регулювання відносин, що виникають між суб'єктами електронної комерції в процесі укладення і виконання ними договорів.

Завдання:

– формування необхідних сучасному юристу комплексу юридичних компетенцій;

– розвиток навичок і вмінь здійснювати аналіз міжнародних договорів, які регулюють відносини між суб'єктами електронної комерції, і тлумачення їх норми;

– засвоєння основ компаративного аналізу вітчизняного і зарубіжного законодавства, яким регулюються відносини, що виникають між суб'єктами електронної комерції;

– опанування вмінням застосовувати положення вітчизняного законодавства і законодавства зарубіжних країн при вирішенні практичних завдань;

– аналіз і дослідження прикладних проблем, що виникають у сфері електронної комерції.

Пререквізити: «Правове регулювання внутрішнього ринку ЄС», «Право Європейського Союзу та його система», «Податкове право».

Кореквізити: «Міжнародне контрактне право», «Європейське приватне міжнародне право»

Постреквізити: «Міжнародне право інтелектуальної власності», «Корпоративне право та управління ЄС»

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Визначати поняття «електронна комерція», «послуги інформаційного суспільства» та «електронні довірчі послуги».
РН-2.	Пояснити правила застосування міжнародних актів, якими регулюються відносини у сфері електронної комерції
РН-3.	Відмежовувати учасників електронної комерції і постачальників послуг проміжного характеру
РН-4.	Застосовувати положення міжнародних, європейських та національних правових актів для вирішення спорів, які виникають між суб'єктами електронної комерції.
РН-5.	Класифікувати договори у сфері електронної комерції
РН-6.	Описати підходи до визначення місця електронної форми представлення інформації серед форм правочинів.
РН-7.	Описати підходи до визначення правового статусу електронного підпису в країнах англо-американської та романо-германської правової сім'ї.
РН-8.	Застосовувати знання з договірного права для вирішення спорів, що

	виникають між суб'єктами електронної комерції
РН-9.	Формулювати свою правову позицію при вирішенні практичних завдань, що стосуються договорів у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, які укладаються між суб'єктами електронної комерції.
РН-10.	Дискутувати зі складних правових проблем, що стосуються захисту прав на об'єкти торговельні марки й доменні імена, належні суб'єктам електронної комерції, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
РН-11.	Визначати поняття «персональні дані», «великі дані», «база даних» і вміти їх розмежовувати
РН-12.	Пояснювати особливості функціонування технології блокчейн як середовища для укладення договорів і здійснення транзакцій

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність виявляти й вирішувати проблеми, що виникають у професійній сфері, формулювати і ставити питання для подальшого їх вирішення.

ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 6. Здатність ефективно працювати в міжкультурному середовищі, зокрема розробляти міжнародні проєкти та управляти ними.

ЗК 7. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 9. Здатність до вирішення проблем інноваційного характеру та до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.

ЗК 10. Уміння працювати (збирати, отримувати, систематизувати та синтезувати) з різноманітною інформацією, та великими обсягами інформації з різних джерел, аналізувати та критично-конструктивно її оцінювати з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних відносин.

ЗК 12. Здатність формулювати особисту думку та доказово її

представляти.

ЗК 15. Здатність розуміти специфіку предметної сфери і професійної діяльності, приймати обґрунтовані, виважені рішення та усвідомлювати їх етичні наслідки.

Спеціальних компетентностей:

СК 1 Здатність критично осмислювати проблеми та закономірності функціонування і розвитку міжнародних відносин, визначати тенденції розвитку світової політики, оцінювати вплив глобальних політичних процесів на національні правові, політичні та економічні системи.

СК 2. Здатність вільно спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

СК 3. Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів фізичних, юридичних осіб чи держави при розгляді справ у національних та міжнародних установах та організувати надання юридичних послуг.

СК 5. Здатність ефективно забезпечувати адаптацію національного законодавства до права ЄС у правотворчому, правоінтерпретаційному і правозастосовному контекстах, надавати правову підтримку євроінтеграційним й євроатлантичним процесам у різних сферах суспільних відносин.

СК 7. Здатність представляти інтереси України або фізичних і юридичних осіб у міжнародних судових установах, арбітражах, національних судах іноземних держав.

СК 11. Здатність забезпечувати імплементацію міжнародно-правових стандартів в окремі галузі національного законодавства.

СК 12. Здатність здійснювати дослідження та/або запроваджувати інновації у різних галузях та інститутах міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права ЄС.

СК 14. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці міжнародно-правових явищ та міжнародних відносин з використанням

юридичного інструментарію.

СК. 15. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм міжнародного права (публічного/приватного), права Європейського Союзу, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК 21. Здатність ефективно комунікувати у міжнародному, мультикультурному середовищі з використанням знань у сфері міжнародного права, європейського права й міжнародних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Аналізувати різноаспектні проблеми міжнародно-правового й національно-правового змісту і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 2. Продувати нові ідеї для розв'язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності.

ПРН 3. Спілкуватися у професійній юридичній діяльності іноземною мовою як усно, так і письмово.

ПРН 7. Приймати обґрунтовані рішення на основі отриманих знань з міжнародного публічного, приватного права та права ЄС та усвідомлювати їхні наслідки для різних суб'єктів національного і міжнародного права.

ПРН 9. Усвідомлювати механізм і наслідки імплементації норм міжнародних договорів, застосування актів міжнародних міждержавних організацій, виконання рішень міжнародних судів у національний правопорядок.

ПРН 13. Оволодівати новими знаннями впродовж життя, підвищувати рівень власної кваліфікації.

ПРН 15. Характеризувати різні правові системи й механізми їх взаємодії; визначати особливості міжнародної нормативної системи й місця в ній міжнародного права (публічного/приватного), права Європейського Союзу.

ПРН 16. Визначати зміст і юридичну природу національних нормативно-правових актів, міжнародних договорів та інших міжнародних

документів, виявляти колізії між нормам міжнародних договорів, нормами міжнародного договору й актами національного законодавства, а також пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 17. Проводити дослідження з міжнародно-правової тематики, застосовуючи першоджерела й прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки й презентувати результати дослідження.

ПРН 18. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційно-комунікаційні технології і бази даних.

ПРН 19. Демонструвати знання еволюції, стану й перспектив розвитку правового регулювання різноманітних сфер міжнародного співробітництва, усвідомлювати наслідки конвергенції правових систем в умовах глобалізації та регіональної інтеграції.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Поняття електронної комерції та особливості її правового регулювання.

Поняття «електронна комерція». Поняття «комерція» у міжнародних договорах. Співвідношення понять «торгівля» і «комерція» у міжнародних актах і в законодавстві України. Поняття «електронні засоби зв'язку» і підходи до його розуміння. Поняття «послуги інформаційного суспільства» та «електронні довірчі послуги».

Особливості мережі Інтернет: відсутність географічних кордонів, можливість проходження інформації через сервер, що розташований на території іноземної держави, ускладненість ідентифікації суб'єктів, залежність відносин учасників мережі Інтернет від провайдерів. Вплив особливостей мережі Інтернет на правове регулювання електронної комерції. Міжнародне співробітництво щодо регулювання відносин, які виникають з використанням мережі Інтернет.

Регулювання відносин, що виникають у сфері електронної комерції, міжнародними актами. Типовий закон UNCITRAL «Про електронну торгівлю» 1996 р. Конвенція ООН про використання електронних повідомлень в міжнародних договорах 2005 р. Регламенти і директиви Європейського Парламенту і Ради ЄС у сфері електронної комерції. Міжнародні принципи регулювання відносин, що виникають з договорів у сфері електронної комерції. Особливості регулювання відносин у сфері електронної комерції національним законодавством.

Визначення права, яке підлягає застосуванню у разі виникнення спору між суб'єктами електронної комерції. Визначення юрисдикції судів при вирішенні спорів між суб'єктами електронної комерції.

Суб'єкти електронної комерції. Поняття «укладач» і «адресат». Співвідношення понять «постачальники послуг», «заснований постачальник послуг», «одержувач послуг», «споживач». Особливості участі в електронній комерції юридичних осіб. Вимоги до постачальників послуг і їх обов'язки у сфері електронної комерції. Правовий статус одержувача послуг і його права у сфері електронної комерції.

Постачальники послуг проміжного характеру: оператори (провайдери) телекомунікацій, оператори послуг платіжної інфраструктури, хостери. Відповідальність операторів, провайдерів і хостерів за розміщення, зберігання і/або передання інформації, наданої суб'єктами електронної комерції.

Модуль 2. Договори у сфері електронної комерції.

Поняття та особливості договорів у сфері електронної комерції. Договори, до яких не застосовується законодавство, що регулює відносини у сфері електронної комерції. Види договорів у сфері електронної комерції. Застосування до відносин, що виникають з договорів у сфері електронної комерції, законодавства щодо захисту прав споживачів.

Особливості укладення договорів у сфері електронної комерції. Зміст і форма пропозиції (оферти) укласти договір у сфері електронної комерції.

Визначення в оферті умов договору в сфері електронної комерції. Публічна оферта у сфері електронної комерції. Визначення моменту одержання оферти.

Вимоги до змісту і форми акцепту. Види форм вираження акцепту при укладенні договорів у сфері електронної комерції. Договори типу «click-wrap» і «browse-wrap».

Визначення моменту укладення договору. Теорія доставки. Теорія відправки. Порядок визначення моменту одержання акцепту при укладенні договорів у сфері електронної комерції. Визначення місця укладення договорів у сфері електронної комерції. Особливості вирішення переддоговірних спорів при укладенні договорів у сфері електронної комерції.

Поняття електронної форми представлення інформації. Місце електронної форми представлення інформації серед форм правочинів. Реквізити форми договорів у сфері електронної комерції. Електронний підпис і його різновиди. Принцип технологічної нейтральності і функціональної еквівалентності. Електронний цифровий підпис: правова природа, процедура створення і особливості використання. Наслідки недотримання формальних вимог при укладенні договорів у сфері електронної комерції.

Модуль 3. Особливості правового регулювання відносин між суб'єктами електронної комерції у різних сферах.

Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, що укладаються в практиці діяльності суб'єктів електронної комерції. Поняття і види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Ліцензія і ліцензійні договори та їх особливості у сфері ІТ, їх співвідношення із SAAS-договорами. Договори про передання майнових прав інтелектуальної власності та їх особливості в практиці діяльності суб'єктів електронної комерції. Договори про створення на замовлення і використання об'єктів права інтелектуальної власності в практиці діяльності суб'єктів електронної комерції.

Охорона прав на торгівельну марку суб'єктів електронної комерції. Доменне ім'я. Загальна характеристика правової охорони торгівельних марок. Співвідношення торгової марки і доменного імені. Приватне життя, публічність та індивідуальність: захист приватного життя та приватних даних; індивідуальний мерчандайзинг

Захист персональних даних інтернет-користувачів. Поняття персональних даних і його співвідношення з правом на повагу до приватного життя. Регламент Європейського Парламенту і Ради ЄС (EU) 2016/679 про захист даних як основне джерело регулювання у сфері захисту персональних даних у сучасності. Суб'єкти відносин у сфері опрацювання персональних даних: суб'єкт даних, контролер даних і оператор даних. Права суб'єктів даних: право на інформацію, право на забуття, право на обмеження опрацювання та ін. Вимоги до діяльності контролера і оператора даних щодо забезпечення захисту персональних даних. Передавання персональних даних. Відповідальність за порушення вимог щодо забезпечення захисту персональних даних.

Блокчейн технології як середовище здійснення транзакцій. Поняття блокчейну та особливості його використання при здійсненні різноманітних транзакцій. Види блокчейну і вплив особливостей різних видів блокчейну на здійснення транзакцій. Поняття «криптовалюта», «токен», «майнінг», «вузол» та ICO. Підходи до правового регулювання транзакцій з використанням технології блокчейн у ЄС. Поняття «смарт контракту» і місце смарт контрактів у договірному праві.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах		
			Усього	У тому числі	
				Лекції	Практичні заняття, колоквіуми тощо

		Модуль 1. Поняття електронної комерції і особливості її правового регулювання.				
		Тема 1. Електронна комерція як особлива сфера обміну товарами (роботами послугами). Джерела регулювання електронної комерції.	18	2	2	14
		Тема 2. Правовий статус суб'єктів електронної комерції.	14	2	2	10
		<i>Разом</i>	32	4	4	24
		Модуль 2. Договори у сфері електронної комерції.				
		Тема 1. Поняття і види договорів у сфері електронної комерції. Особливості укладення договорів у сфері електронної комерції	14	2	2	10
		Тема 2. Електронна форма представлення інформації	14	2	2	10
		<i>Разом</i>	28	4	4	20
		Модуль 3. Особливості правового регулювання відносин між суб'єктами електронної комерції у різних сферах.				
		Тема 1. Договори у сфері розпорядження	12	2	4	10

		майновими правами інтелектуальної власності, що укладаються в практиці діяльності суб'єктів електронної комерції.				
		Тема 2. Охорона прав на торгівельну марку суб'єктів електронної комерції. Доменне ім'я	12	2	2	8
		Тема 3. Захист персональних даних суб'єктів електронної комерції.	18	4	4	10
		Тема 4. Блокчейн технології як середовище здійснення транзакцій	14	2	2	10
		<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>10</i>	<i>12</i>	<i>38</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	18	20	82

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Поняття електронної комерції і особливості її правового регулювання.				
		Тема 1. Електронна комерція як особлива сфера обміну товарами (роботами послугами).	20	2	2	16

		Джерела регулювання електронної комерції.				
		Тема 2. Правовий статус суб'єктів електронної комерції.	14	-	-	14
		<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>30</i>
		Модуль 2. Договори у сфері електронної комерції.				
		Тема 1. Поняття і види договорів у сфері електронної комерції. Особливості укладення договорів у сфері електронної комерції	14	-	-	14
		Тема 2. Електронна форма представлення інформації	20	2	2	16
		<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>30</i>
		Модуль 3. Особливості правового регулювання відносин між суб'єктами електронної комерції у різних сферах.				
		Тема 1. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, що укладаються в практиці діяльності суб'єктів електронної комерції.	18	2	-	16
		Тема 2. Охорона прав на торгівельну марку суб'єктів електронної комерції. Доменне	14	-	-	14

		ім'я				
		Тема 3. Захист персональних даних суб'єктів електронної комерції.	10	-	-	10
		Тема 4. Блокчейн технології як середовище здійснення транзакцій	10	-	-	10
		<i>Разом</i>	52	2	-	50
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Legal aspects of the e-commerce / Правові аспекти електронної комерції» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів підсумковому контролю у формі заліку:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 20	max 10	max 20	max 10	max 10	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Самостійна робота студентів	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але

		виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенция Организации Объединенных Наций об использовании электронных сообщений в международных договорах (Нью-Йорк, 2005). URL: http://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/electcom/06-57454_Ebook.pdf
2. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
3. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
4. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 р. № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
5. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
6. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
8. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронной торговле (1996). URL: https://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/electcom/05-89452_Ebook.pdf
9. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронных подписях (2001). URL: <https://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/electcom/ml-elecsig-r.pdf>
10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
11. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>

12. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

13. Про захист персональних даних : Закон України від 01. 06.2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>

14. Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU. OJ L 156. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018L0843>

15. Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market ('Directive on electronic commerce'). *Official Journal of the European Union*. L 178, 17.7.2000, p. 1–16. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32000L0031>

16. Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on consumer rights, amending Council Directive 93/13/EEC and Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directive 85/577/EEC and Directive 97/7/EC of the European Parliament and of the Council Text with EEA relevance. *Official Journal of the European Union*. L 304/64, 22.11.2011, 64–88. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011L0083>

17. Judgement of 12 July 2011, *L'Oréal SA and Others v eBay International AG and Others*, C-324/09, ECLI:EU:C:2011:474. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62009CJ0324>

18. Judgement of 16 February 2012, *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) v Netlog NV*, C-360/10, ECLI:EU:C:2012:85. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0360>

19. Judgement of 19 December 2019, *Airbnb Ireland*, C-390/18, EU:C:2019:1112. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62018CJ0390>

20. Judgement of 20 December 2017, *Uber Systems Spain SL*, C-434/15, EU:C:2017:981. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62015CJ0434>

21. Judgement of 23 March 2010, *Google France SARL and Google Inc. v Louis Vuitton Malletier SA*, Case C-236/08, ECLI:EU:C:2010:159. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62008CJ0236>

22. Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market For Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R2065&qid=1666857835014>

23. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on Markets in Crypto-assets, and amending Directive (EU) 2019/1937 COM/2020/593 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020PC0593>

24. Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market and repealing Directive 1999/93/EC. URL: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2014.257.01.0073.01.ENG

25. Regulation 2019/1150 on promoting fairness and transparency for business users of online intermediation services. *Official Journal of the European Union*. L 186, 11.07.2019, pp. 57–80. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32019R1150>

26. Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) 2016/679 of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing

Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation). [2016] OJ L 119. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>

Література

Основна література

1. Цивільний кодекс України: наук.-практ. коментар. Т. 2: Об'єкти. Правочини. Представництво. Строки та терміни. Позовна давність. Особисті немайнові права фізичної особи. / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: «ЕКУС», 2021. 784 с.

2. Філатова-Білоус Н.Ю. Захист прав на віртуальні активи. Право власності: способи захисту крізь призму судової практики : монографія / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2023. 616 с. С.338-365.

3. Філатова-Білоус Н.Ю. Цифровий контент: поняття, особливості і перспективи правового регулювання. *Нетипові об'єкти: зб. ст.* / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2022 266 с. С.164-188

4. Beale H. (ed.). Cases, materials and text on contract law (Hart, 2019).

5. Christian von Bar (ed). Principles, definitions and model rules of European private law. Draft Common Frame of Reference (DCFR). Sellier European Law Publ. 2009.

6. Mik E. Smart Contracts: Terminology, Technical Limitations and Real World Complexity (2017) 1. URL: <https://ssrn.com/abstract=3038406> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3038406>

7. Sasso L. Certain comparative notes on electronic contract formation *Право. Журнал Высшей школы экономики*. 2016. Vol. 17. No. 1. С. 204–219.

8. Summary of the Discussion and Conclusions JOINT UNCITRAL/UNIDROIT WORKSHOP Rome, Seat UNIDROIT 6 and 7 May 2019. URL: <https://www.unidroit.org/english/news/2019/190506-unidroit-uncitral-workshop/conclusions-e.pdf>

9. Gillies Lorna E. Electronic commerce and international private law: A study of electronic consumer contracts. Abingdon, Oxford, 2016. 286 p.

Додаткова література

1. Патачиц Н.О., Філатова-Білоус, Н.Ю. (2021). Перспективи визначення правового режиму криптовалюти у вітчизняному цивільному законодавстві з урахуванням досвіду зарубіжних країн. *Форум права*. 67(2). 62–77.
2. Спасибо-Фатєєва І.В., Філатова-Білоус Н.Ю. Критичний аналіз права на забуття з погляду економічного аналізу права. *Право на забуття: зб. ст.* / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. С. 132-146.
3. Філатова Н. Ю., Логойко О. О. Порівняльний аналіз особливостей укладення електронних договорів в Україні і Німеччині: правові аспекти. *Правова держава*. 2020. Вип. 38. С. 92–100.
4. Філатова Н.Ю. Правочини з використанням електронної форми представлення інформації. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 136. С. 40–55.
5. Філатова Н.Ю. Регулювання особливостей укладення електронних договорів: порівняльно-правовий аналіз. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 139. С. 63–77.
6. Dudenko T., Filatova, N., Khodyko I. UNCITRAL approaches to regulate electronic contracting. Are they still applicable? Based on Ukrainian and other CIS countries' experience. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*. 2019. Vol. 10. Iss. 8. P. 2317–2326.
7. Filatova N. Smart contracts from the contract law perspective: Outlining new regulative strategies. *International Journal of Law and Information Technology*. 2020. Vol. 28, Iss. 3. P. 217–242.
8. Filatova-Bilous N. Once again platform liability: on the edge of the 'Uber' and 'Airbnb' cases. *Internet Policy Review*. 10(2). URL: <https://doi.org/10.14763/2021.2.1559>
9. Greenwood Daniel F.; Campbell, Ray A. Electronic Commerce Legislation: From Written on Paper and Signed in Ink to Electronic Records and Online Authentication. *Business Lawyer (ABA)* 53.1 (1997): 307–340.

10. Kuner, Christopher; Meidbrodt, Anja. Written Signature Requirements and Electronic Authentication: A Comparative Perspective. *EDI Law Review*. 6. Issues 2 and 3 (1999): 143–154.

11. Mootz, Francis Joseph, After the Battle of the Forms: Commercial Contracting in the Electronic Age. I/S: *A Journal of Law and Policy for the Information Society*, Vol. 4, p. 271, 2008; UNLV William S. Boyd School of Law Legal Studies Research Paper No. 08-33. URL: <http://ssrn.com/abstract=981288>

12. Raymond T. Nimmer, The Legal Landscape of E-commerce: Redefining Contract Law in an Information Era (April 2007). *Journal of Contract Law*. 2007. Vol. 23. URL: <http://www.ipinfoblog.com/jocl314.pdf>

13. Sørensen M. J. Intermediary Platforms – The Contractual Legal Framework. *Nordic Journal of Commercial Law*. 2018(1), 62–90. URL: <https://doi.org/10.5278/ojs.njcl.v0i1.2485>

14. Usha R. Rodrigues. ‘Law and the Blockchain’ (2019) 104 *Iowa L. Rev.* 679.

Інтернет-ресурси

1. Сайт наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – <http://library.nlu.edu.ua/>

2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>

3. Сайт ЮНСІТРАЛ – <https://uncitral.un.org/ru>

4. Сайт Постійного представництва України при ООН – <https://ukraineun.org/>

5. Офіційна сторінка Європейського Союзу – <http://europa.eu>

6. Єдиний державний реєстр судових рішень – <http://reyestr.court.gov.ua>

7. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України – <https://ccu.gov.ua/>

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного права № 1. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/224-tsyvilne-pravo-ukrainy-2-chastyna.html>